

Vēsturisko ātruma datu interpretācija maršrutēšanas profilu izveidē

---

80. LU starptautiskā zinātniskā konference
Sekcija «Geomātika»
4.02.2022 @ LU DAC

JĀŅA SĒTA

PAR MUMS

---

datu analīze, priekšapstrāde, testēšana

datu automātiska apstrāde, maršrutēšanas
profilu izveide

**Dāvis Valters
Immurs**

Agris Puriņš

Kārlis Immers

Edgars Košovojs

SIA "Jāņa sēta" Ģeotelpisko risinājumu virziens

PREZENTĀCIJAS SATURS

Priekšvēsture

Izpēte un analīze

Datu apstrāde

Rezultāts

Izaicinājumi un nākotne

PRIEKŠVĚSTURE

TAGADĒJĀ MARŠRUTĒŠANA

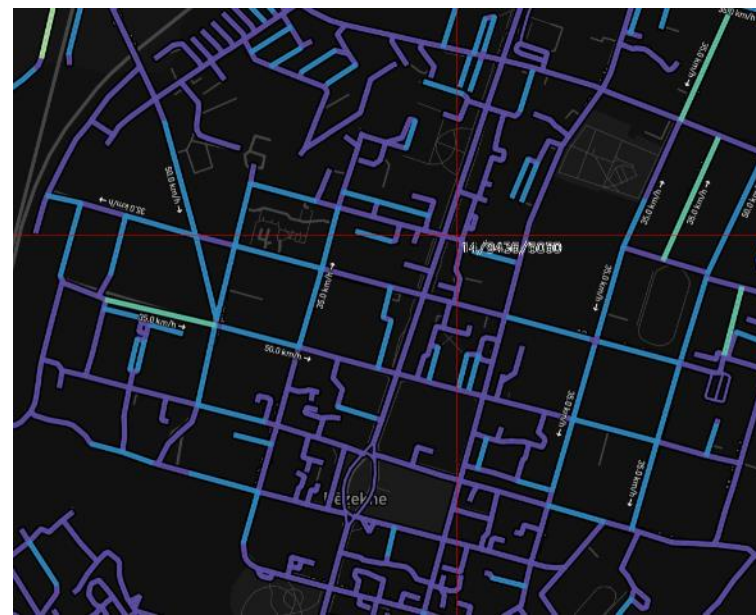
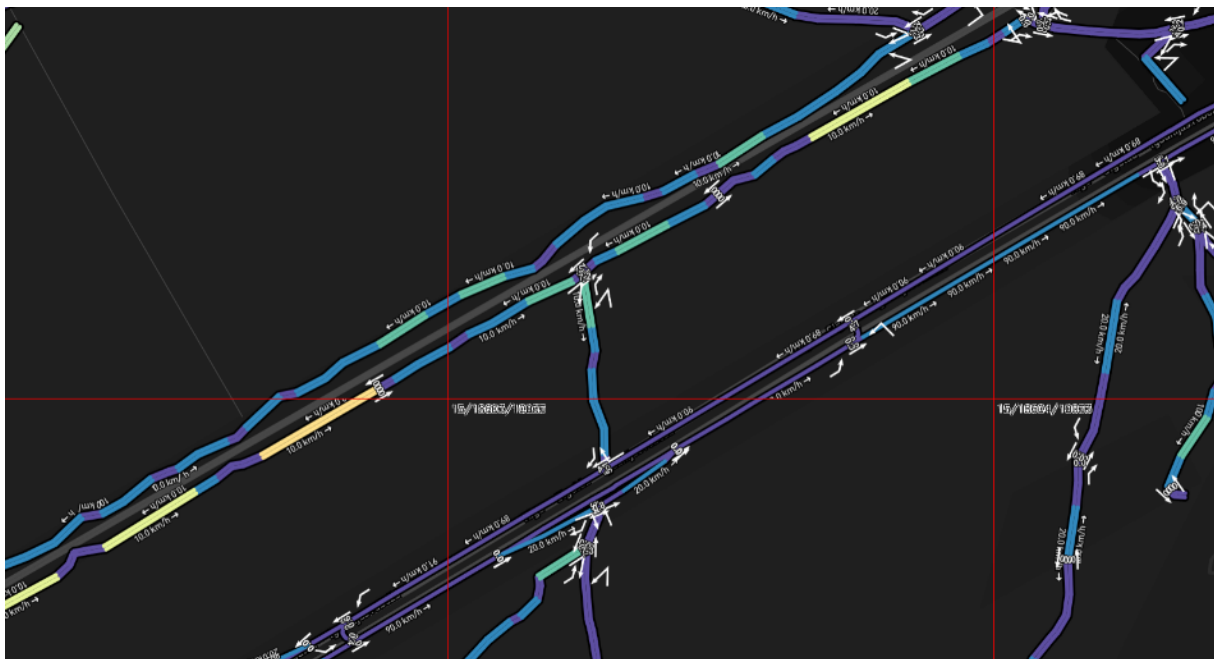
- Izveidota uz OSRM bāzes, adaptējot Jāņa sētas ceļu datus un kategorijas OSM formātā un pielāgojot profilu
- Patlaban divi publiskie profili:
  - auto
  - gājēju
- Vairāki pielāgoti profili (citi ātruma režīmi, izvairīšanās, specifiski atļautie/aizliegtie ceļu posmi u.tml.)

Vairāk: developers.kartes.lv/routing

PRINCIPI

- Ātrumi balstīti:
  - ceļa kategorijā (maģistrālais, galvenais, brauktuve teritorijā)
  - segumā (asfalts ātrāk, grants lēnāk)
  - atļautajā braukšanas ātrumā
  - atrašanās vietā (apdzīvota vieta Y/N)

PROBLĒMA

Brauciena ilguma prognoze neatbilst
realitātei...

..īpaši Rīgā

DATU AVOTS

Autosekošanas dati:
diennaktī 2,5-10 tūkstoši
auto (vairums Rīgā un
Pierīgā)

Zinām atrašanās vietu,
braukšanas ātrumu un
braukšanas virzienu

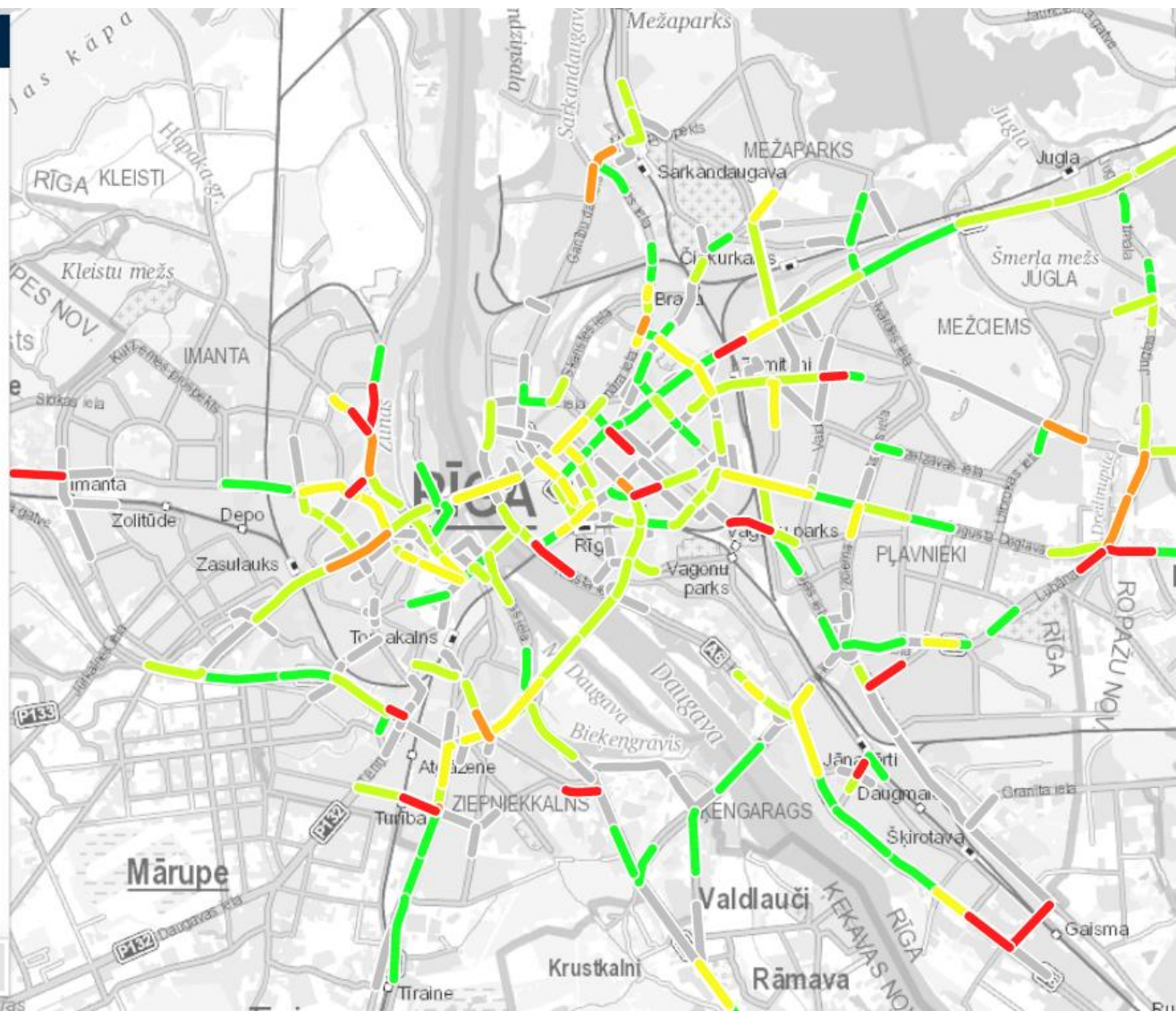

TIEŠSAISTES DATI

Skatīšanās pakalpojums (pa noteiktiem posmiem)

Posms	Šobrīd	Kavējums
Meklēt		
Krustpils iela (Kaudzīšu – Maskavas)	07:35	05:10
Jūrmalas gatve (Lazdu – Kurzemes prospekts)	05:53	05:00
Graudu iela (Dīķa – Vienības gatve)	04:39	03:39
Vietalvas iela (Vestienas – Matīsa)	04:12	02:54
Bruņinieku iela (K. Barona – Brīvības)	04:11	02:51
Kuldīgas iela (Daugavgrīvas – Slokas)	03:16	02:36
Maskavas iela (Višķu – Krustpils)	03:22	02:22
Daugavgrīvas iela (Lilijas – Buļļu)	02:59	02:11
Gaisa tilts (Krimuldas – Klijānu)	02:47	02:06
Dignājas iela (Stērstu – Ziepniekkalna)	02:34	01:49
Kalnciema iela (Dreiliņu – Slokas)	03:19	01:48
Krasta iela (Turgeņeva iela - Dzelzceļa tilts)	02:46	01:46
Buļļu iela (Dzegužu – Daugavgrīvas)	02:03	01:39
Avotu iela (Stabu – Lāčplēša)	02:29	01:32
Maskavas ielas pagrieziens uz Slāvu ielu	03:22	01:26
Lubānas iela (Betona iela – Dreiliņu aplis)	02:09	01:24

Iepriekšējie 1 lapa no 29 Nākamie

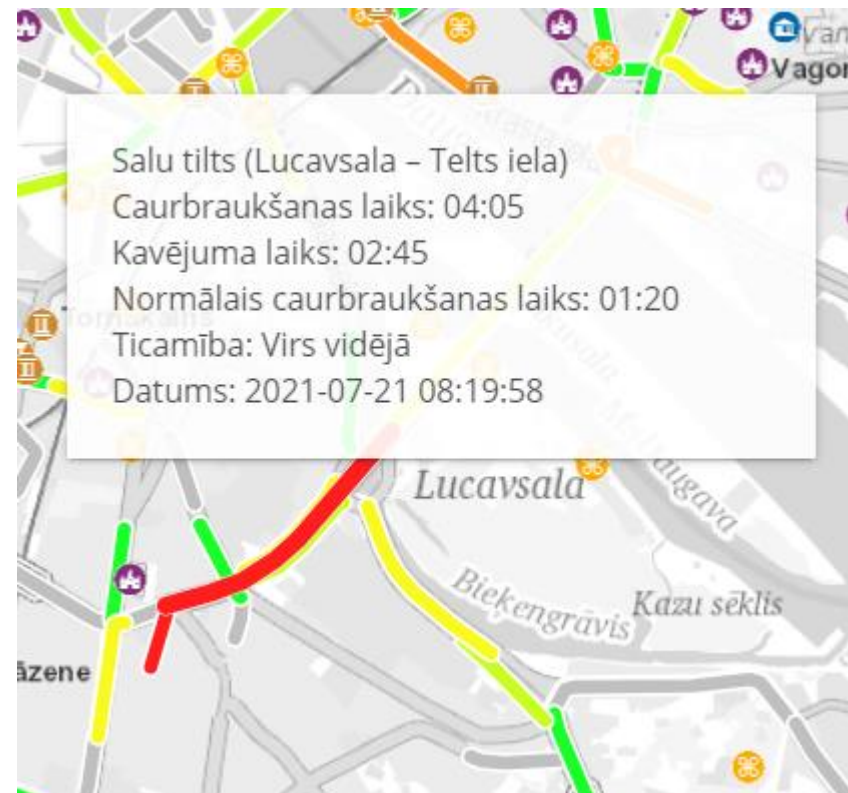

TIEŠSAISTES DATI

Tiešsaistes dati atjaunojas reizi piecās minūtēs

Potenciāla iespēja – paplašināt aplūkojamās posmus, veidot jaunus

Skatīties «jēlos» datus

TIEŠSAISTĒS DATI

API (pa noteiktiem posmiem)

Sīkāk:

<https://developers.kartes.lv/traficjam/>

```
"type": "FeatureCollection",
"crs": {
  "type": "name",
  "properties": {
    "name": "urn:ogc:def:crs:EPSG::4326"
  }
},
"features": [
  {
    "type": "Feature",
    "geometry": {
      "type": "LineString",
      "coordinates": [
        [
          24.133971,
          56.947178
        ],
        [
          24.134103,
          56.947178
        ],
        [
          24.1343,
          56.947177
        ],
        [
          24.135582,
          56.947149
        ],
        [
          24.137308,
          56.947075
        ],
        [
          24.140348,
          56.946883
        ],
        [
          24.140693,
          56.946865
        ],
        [
          24.141022,
          56.946865
        ],
        [
          24.141334,
          56.946855
        ]
      ]
    },
    "properties": {
      "width": 3,
      "r": 192,
      "g": 192,
      "b": 192,
      "opacity": 90,
      "name": "Valmieras iela (L\u0101dp\u0113\u0161a - \u0122ertr\u0161des)",
      "auto_count": "0",
      "normal_drive_time": "50",
      "drive_time": "0",
      "date": "2021-07-20 15:34:12",
      "level": 0,
      "id": "133971"
    }
  }
]
```

Tiešsaistes dati $\neq$ panaceja

Eksperimentāli mēģināts izmantot maršrutēšanā, iekļaujot reāllaika braukšanas ātrumu

OSRM *Customize* pieeja

Tomēr mazais datu daudzums rada nepilnības...

IZPĒTE UN ANALĪZE

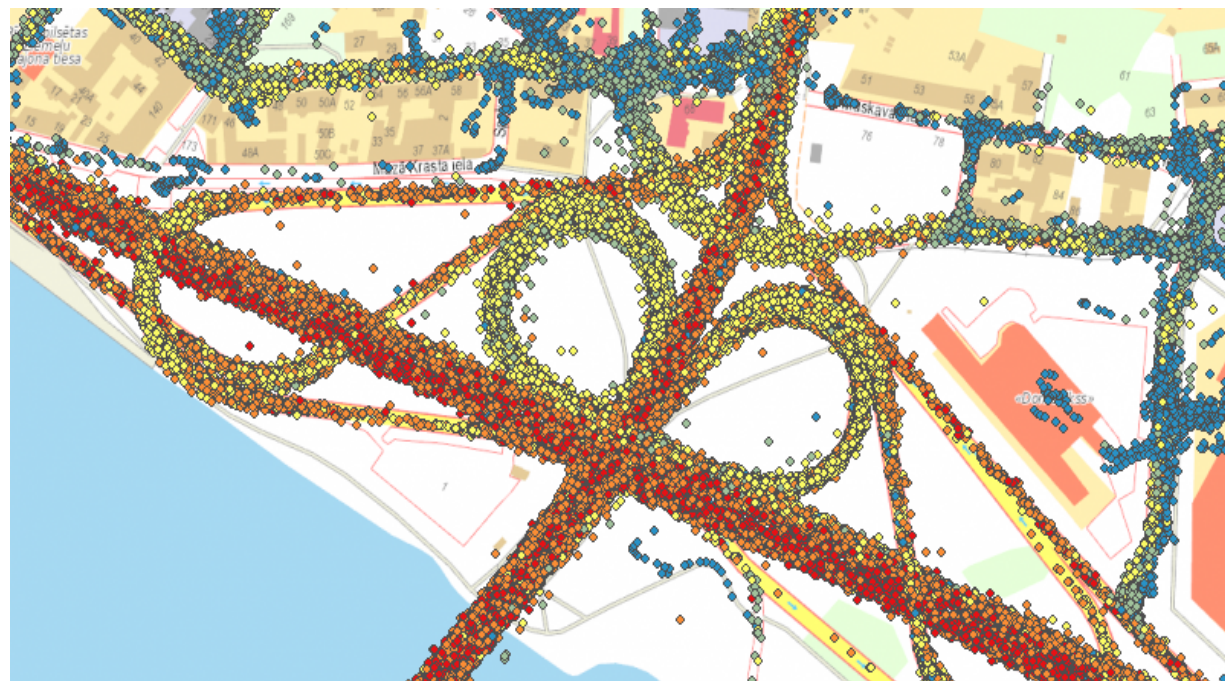

VĒSTURISKIE DATI

Dati tiek uzkrāti no 2012. gada
Latvijas mērogā objektīvi izmantojami
galveno ielu, nozīmīgāko ceļu analīzei

Pārsvarā izmantojam ātrumu analīzei;
pilsētās netieši parāda arī satiksmes
intensitāti

VĒSTURISKIE DATI

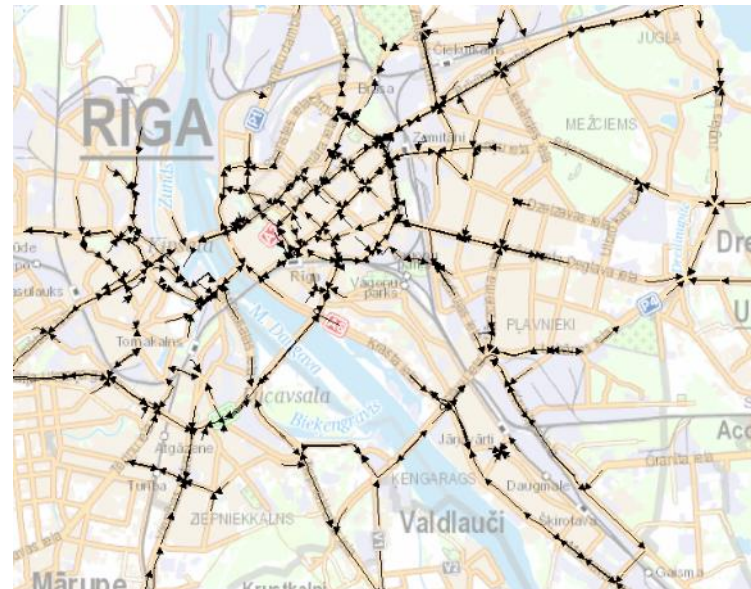
Sākām darbu pie universāla risinājuma
jebkuras teritorijas datu analīzei

Mainīgie:

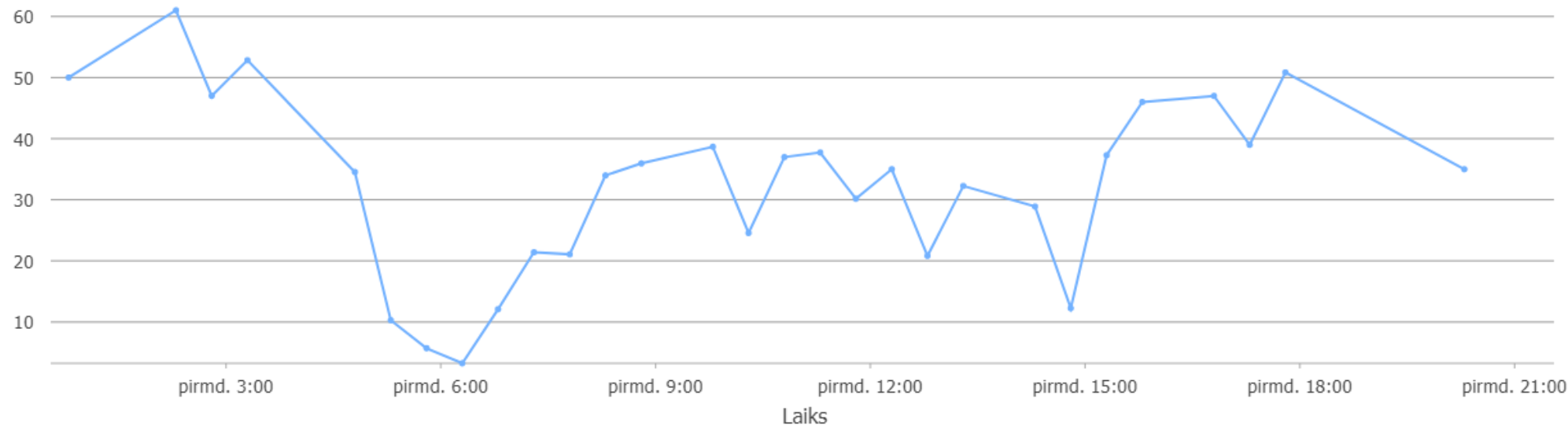
- *Iela vai areāls*
- *Laika logs (datumi)*
- *Diennakts laika logs (stundas)*

SASTRĒGUMA POSMU ANALĪZE

Buļļu virzienā uz Daugavpils

Laiks pēc GMT

LAIKA INTERVĀLU PRINCIPS

Darba diena sadalīta piecos intervālos (arī «pārtrauktos»)

Piektdienās/brīvdienās citi principi

Sastrēgumi ceļo -> lielāki laika logi: izlīdzina

maksimālās/minimālās vērtības

OSRM īpatnība: katrs ātruma profils = atsevišķa instance

DATU APSTRĀDE

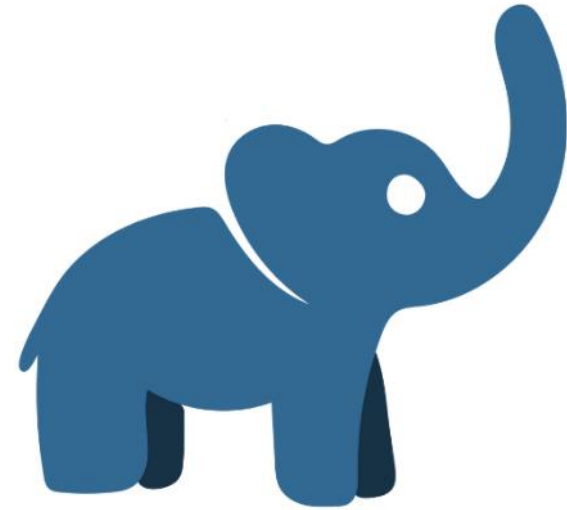

TEHNOLOGIJA

PostgreSQL

Java™

VĒSTURISKO ĀTRUMU POLIGONS

2020. gada

februāris-aprīlis

159 miljoni GPS punktu

18 GB

PUNKTU PIESAISTE CEĻIEM

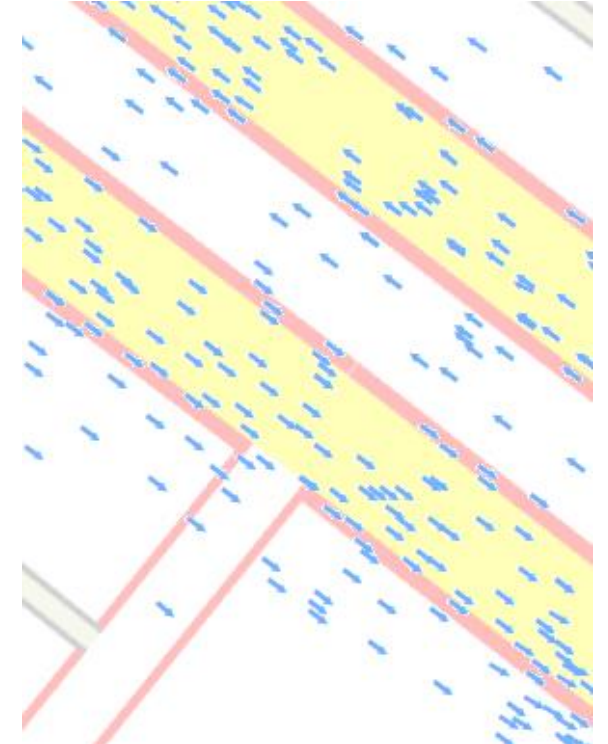
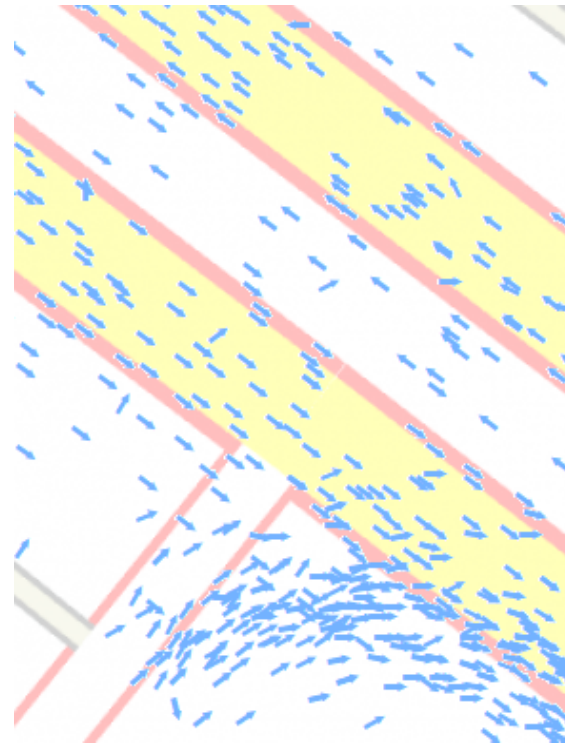
VIRZIENS UN LENĶIS

GPS punktiem zināms braukšanas virziens, kas jāsalīdzina ar ceļu virzienu

COMPASS/BEARING vs. DIR_MEAN

Īpaši būtiski: krustojumos, daudzlīmeņu šķērsojumos, pievadceļu pieslēgumos

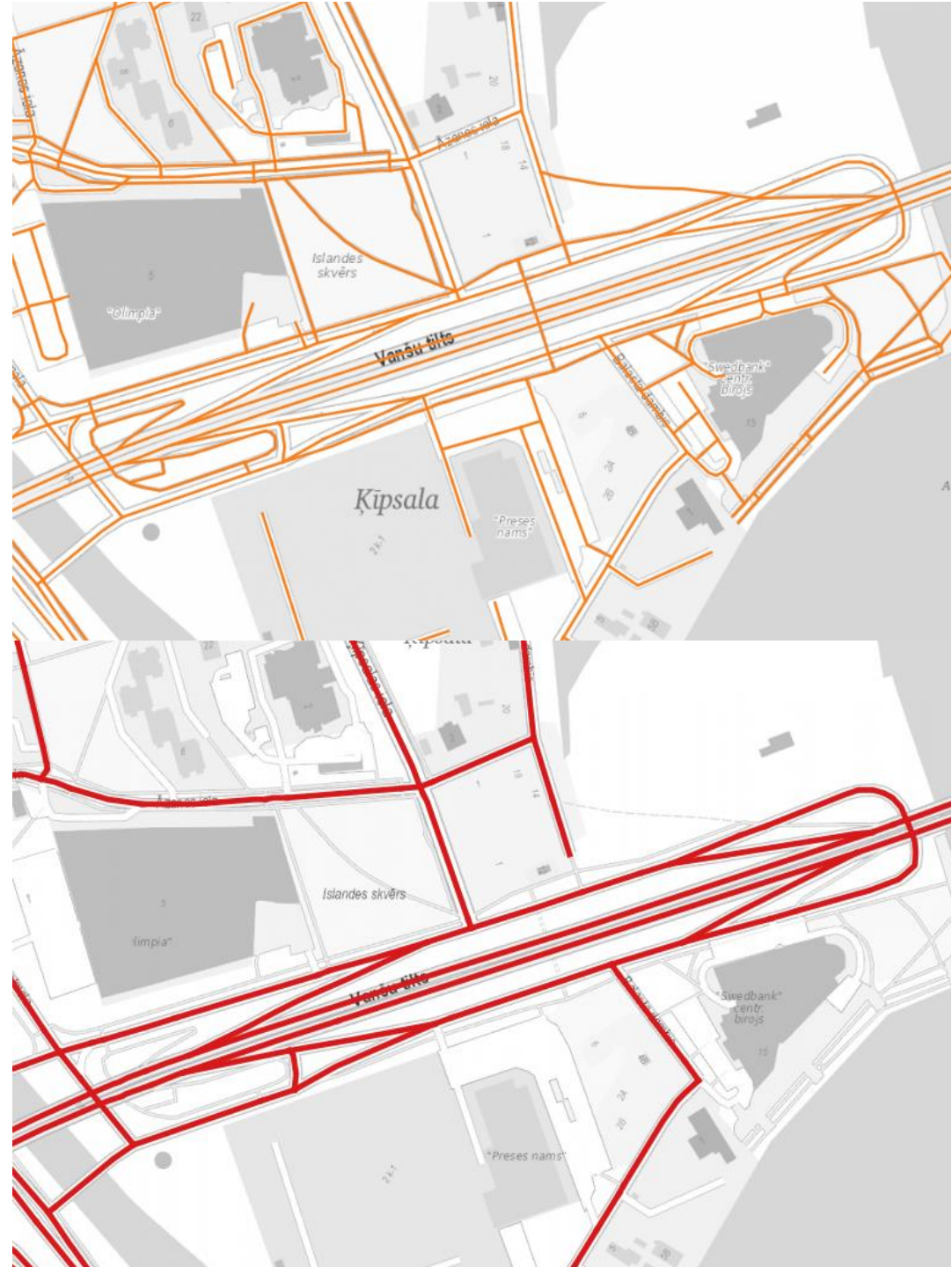
Meklējām: ± 10 metrus no ceļa ass un ± 15 grādu virziena amplitūdā

CEĻU TĪKLA OPTIMIZĀCIJA

Atlasītas tikai nozīmīgie ceļi: **ielas, pašvaldības, valsts un LVM ceļi**

Pārējiem ceļiem atstāti teorētiskie ātrumi, kas ir relatīvi zemi

ĀTRUMA APRĒĶINĀŠANA

$$t = \frac{x}{v}; \quad t_i = \frac{x_i}{v_i}$$

$$t = t_1 + t_2 + t_3$$

$$\frac{x_1 + x_2 + x_3}{v} = \frac{x_1}{v_1} + \frac{x_2}{v_2} + \frac{x_3}{v_3}$$

$$v = \frac{x}{\frac{x_1}{v_1} + \frac{x_2}{v_2} + \frac{x_3}{v_3}}$$

PROCESS

1. sadala ceļus segmentus
2. piesaista GPS punktus pie ceļiem (ap diennakti)
3. sarēķina vidējās vērtības ceļiem (ap diennakti)

REZULTĀTS

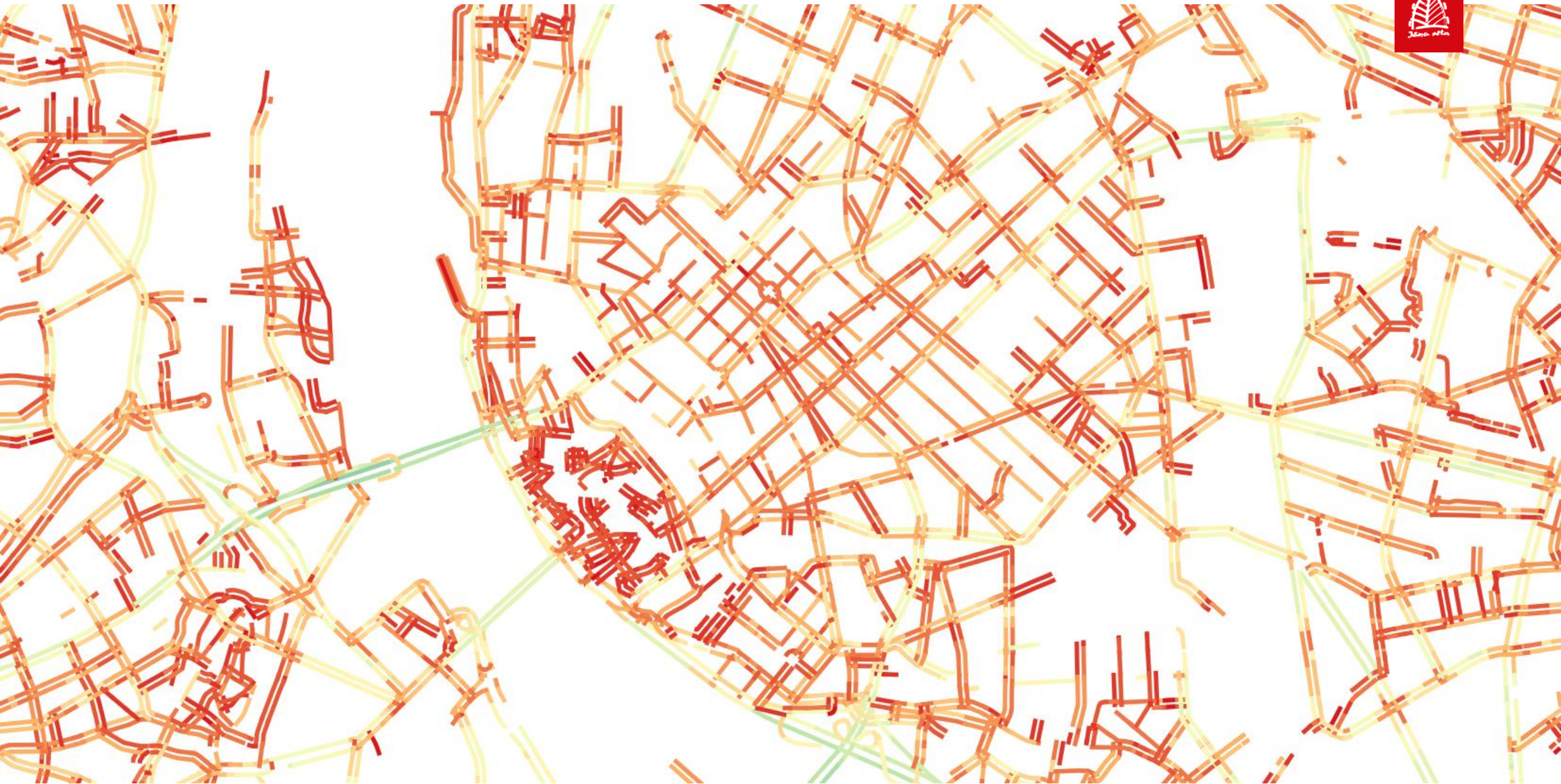

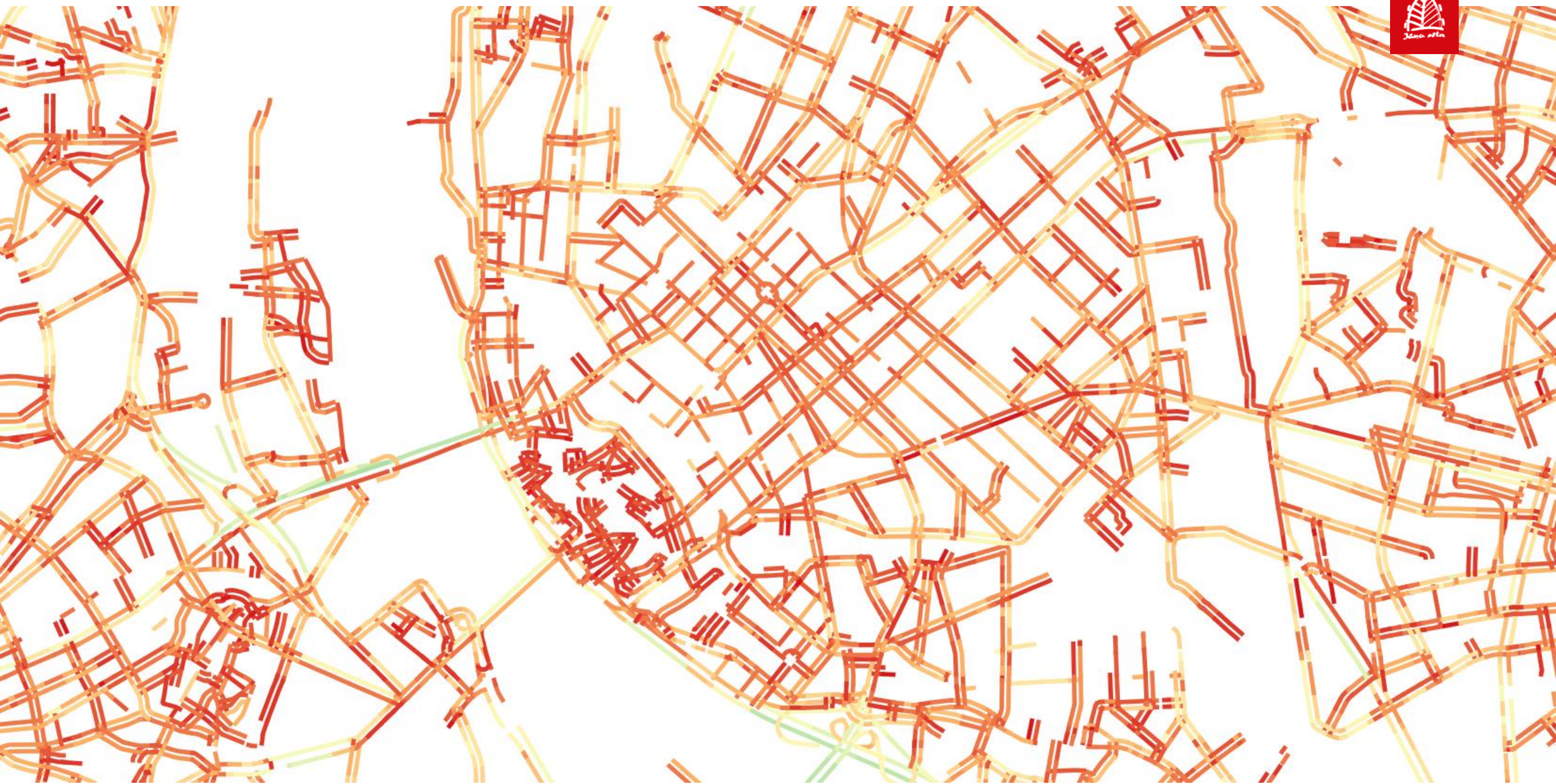
IZVEIDOTAIS

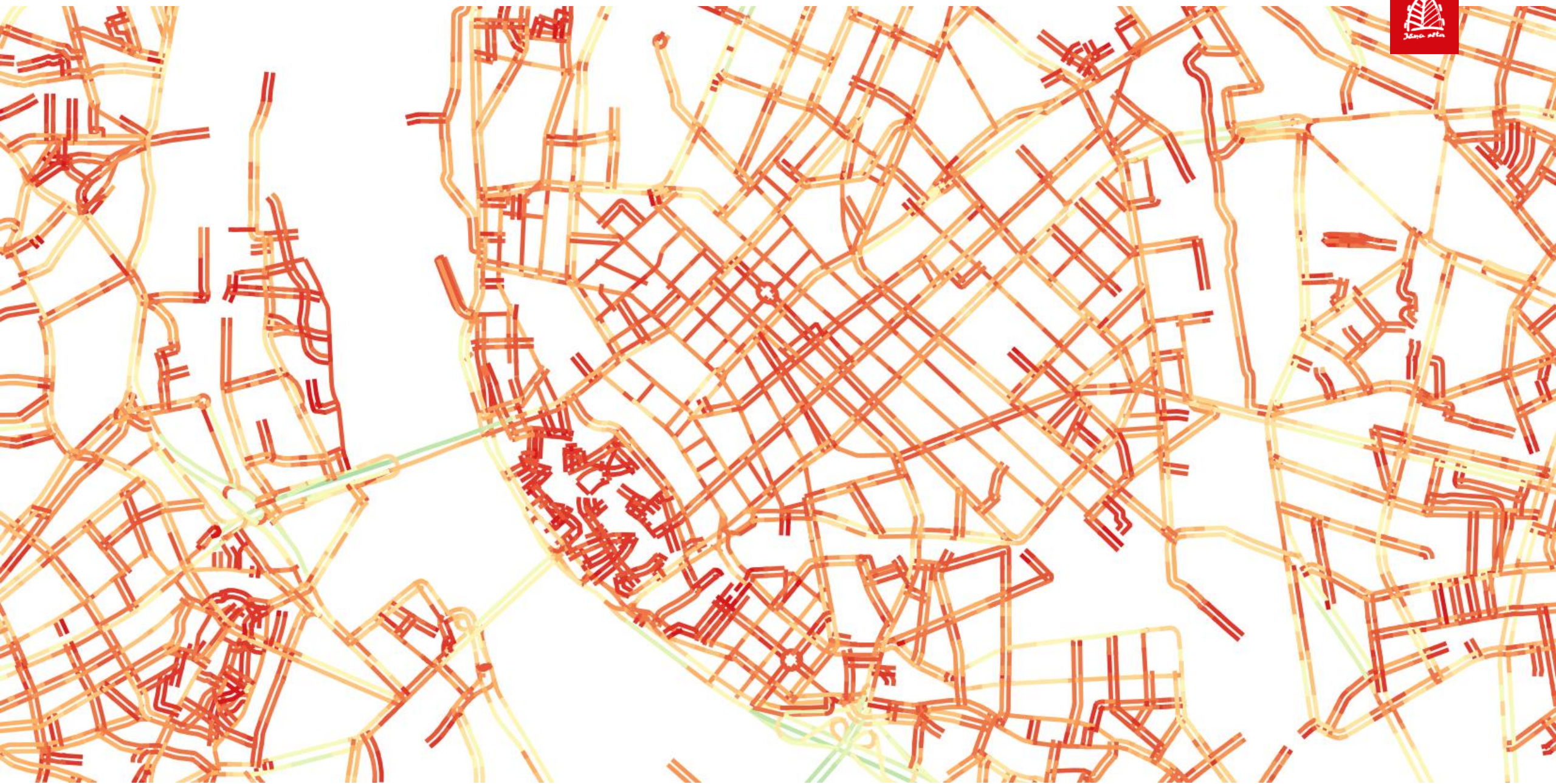

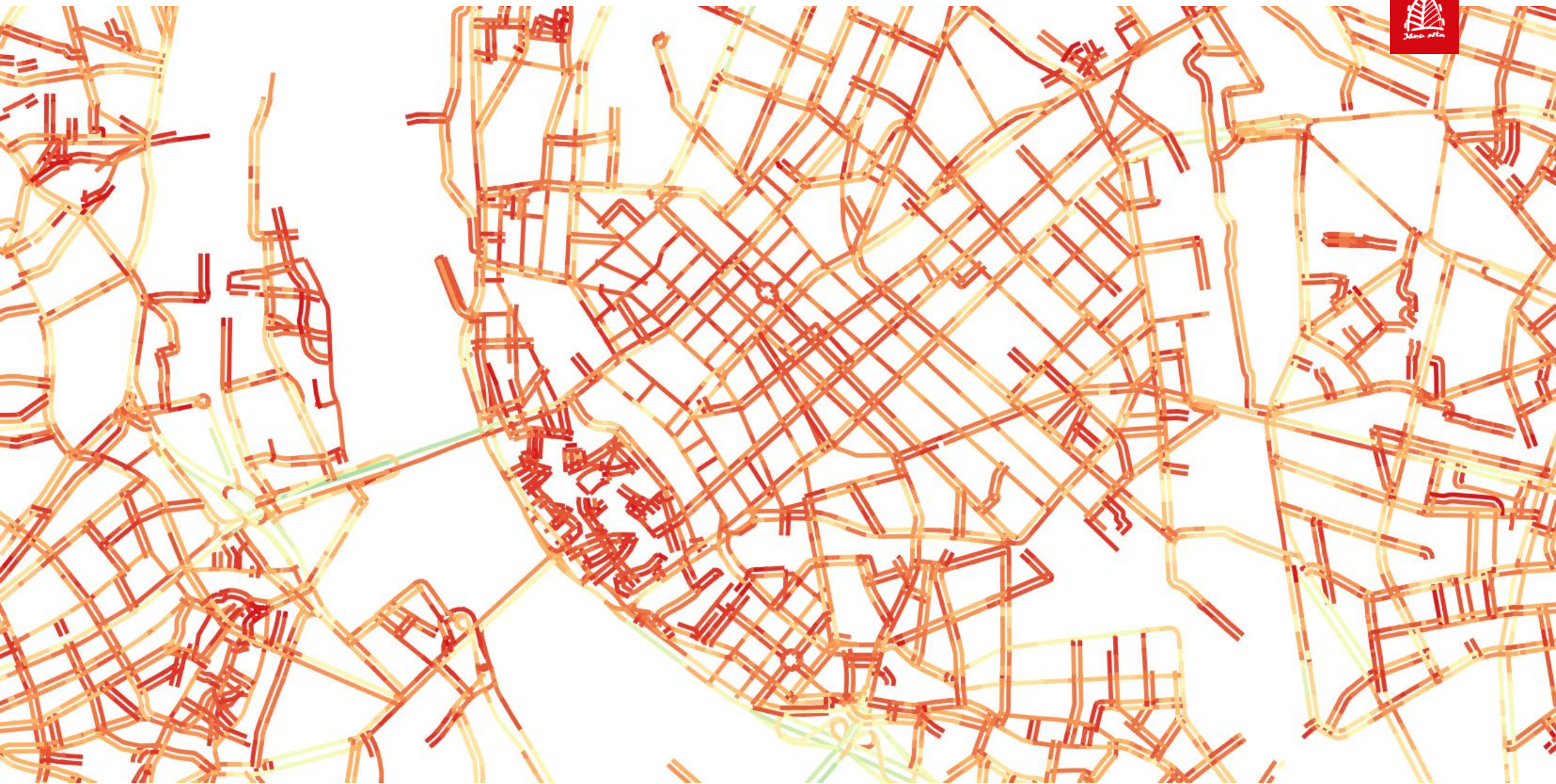
- Ielām iegūtas 5 vēsturiskā ātruma vērtības (abos virzienos)
- Izveidoti pieci maršrutēšanas profili un vēsturiskā ātruma maršruta API*, kas izmanto attiecīgās nedēļas dienas un diennakts laikam atbilstošo ātrumu

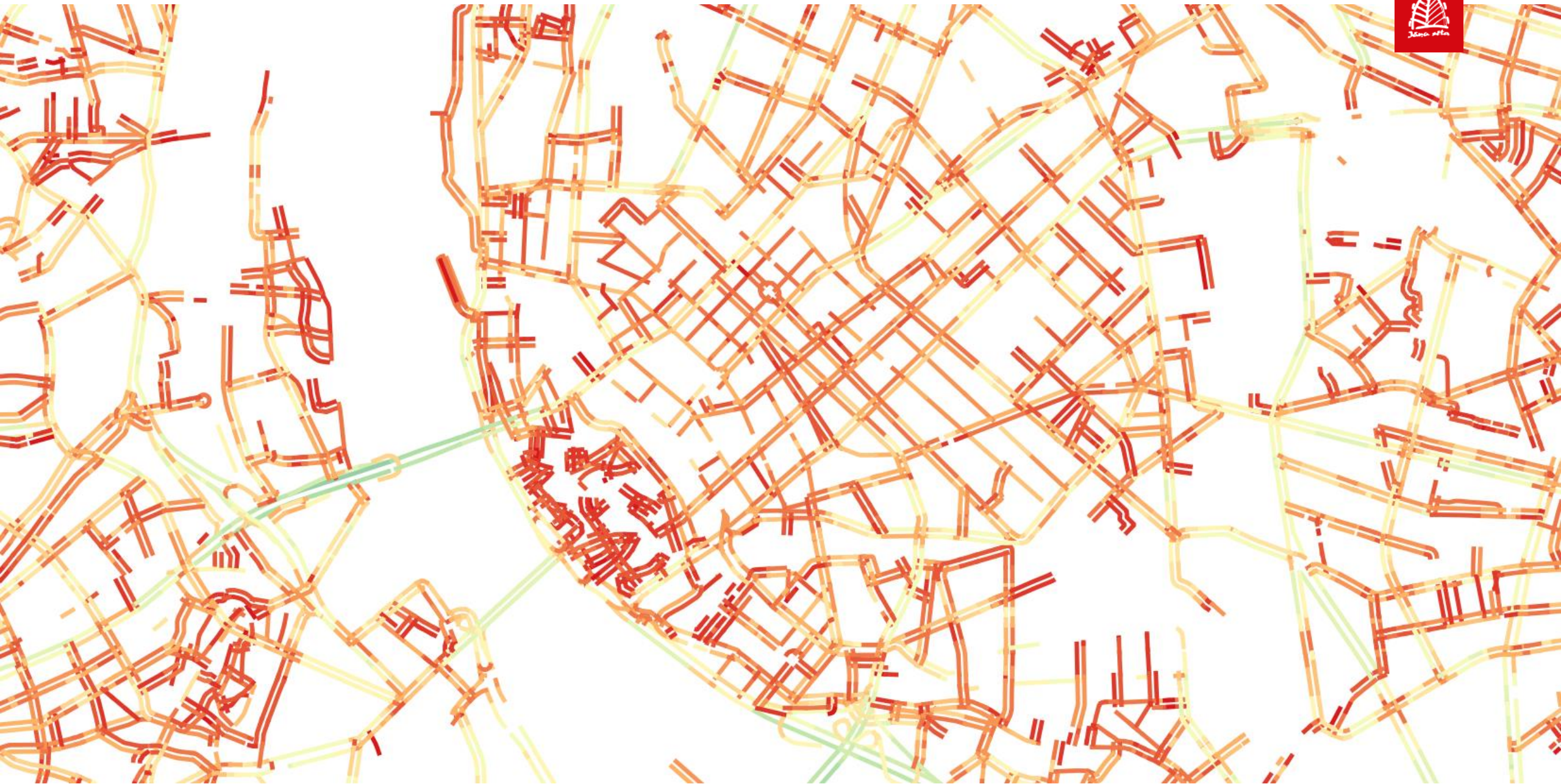
*pagaidām klienta risinājumā

TUVINĀJUMS

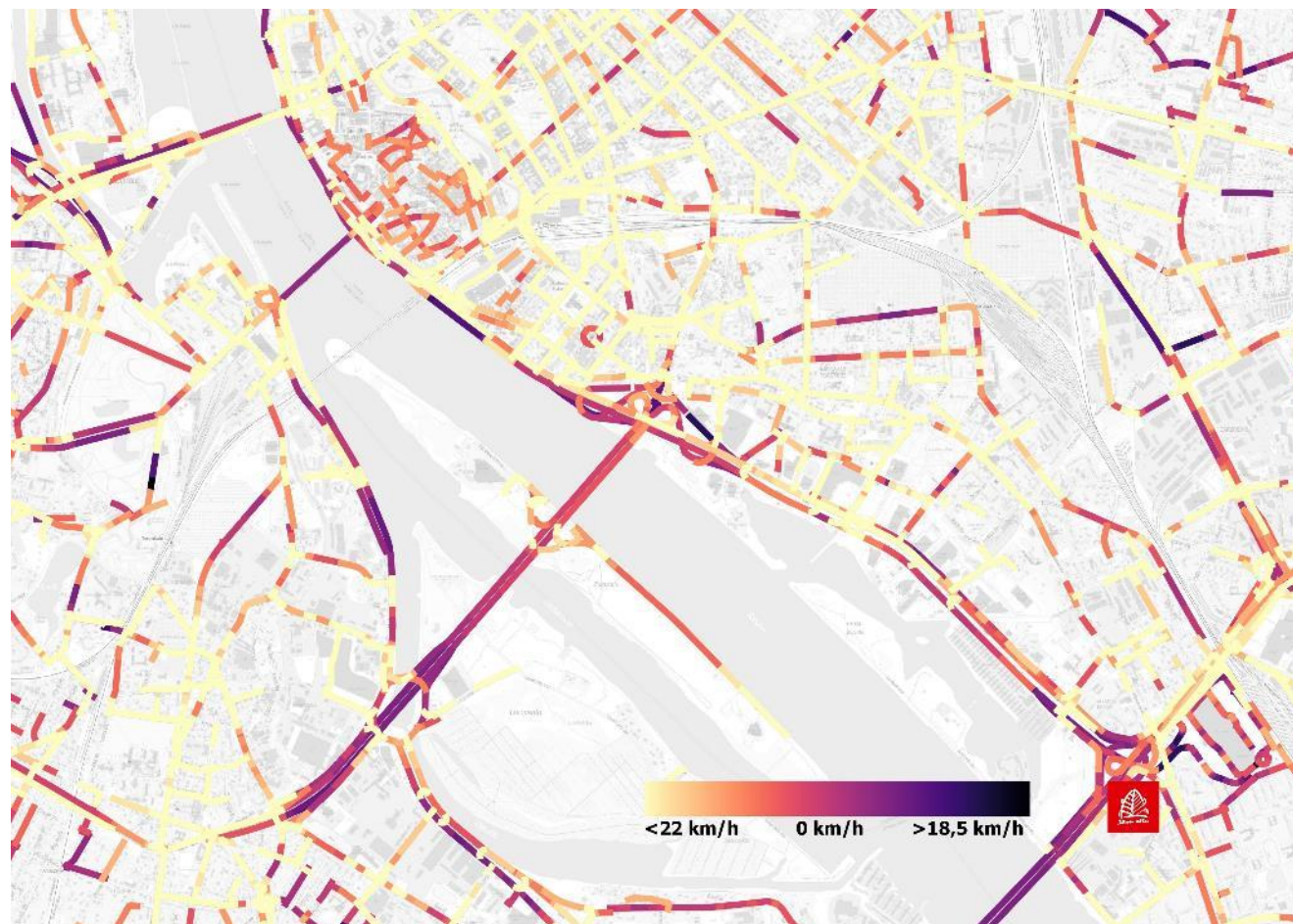

ĀTRUMU MODELIS RĪGĀ

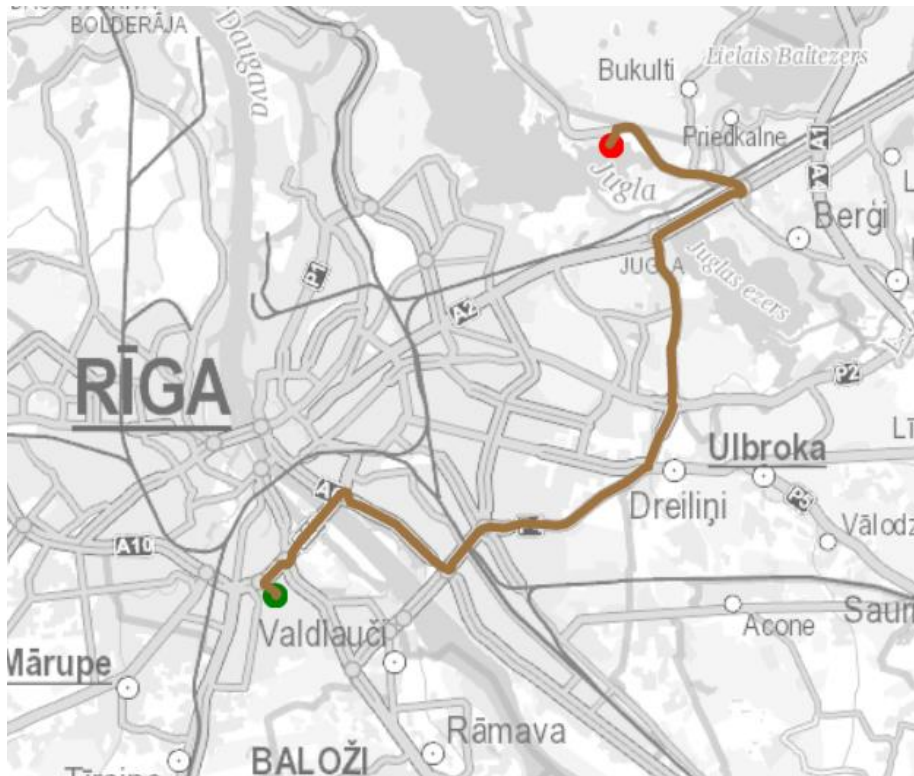
Automašīnu braukšanas ātruma
nobīdes no atļautā ātruma
darbadienās no rīta

Korelācija ar caurlaidību/segumu/
atļauto ātrumu

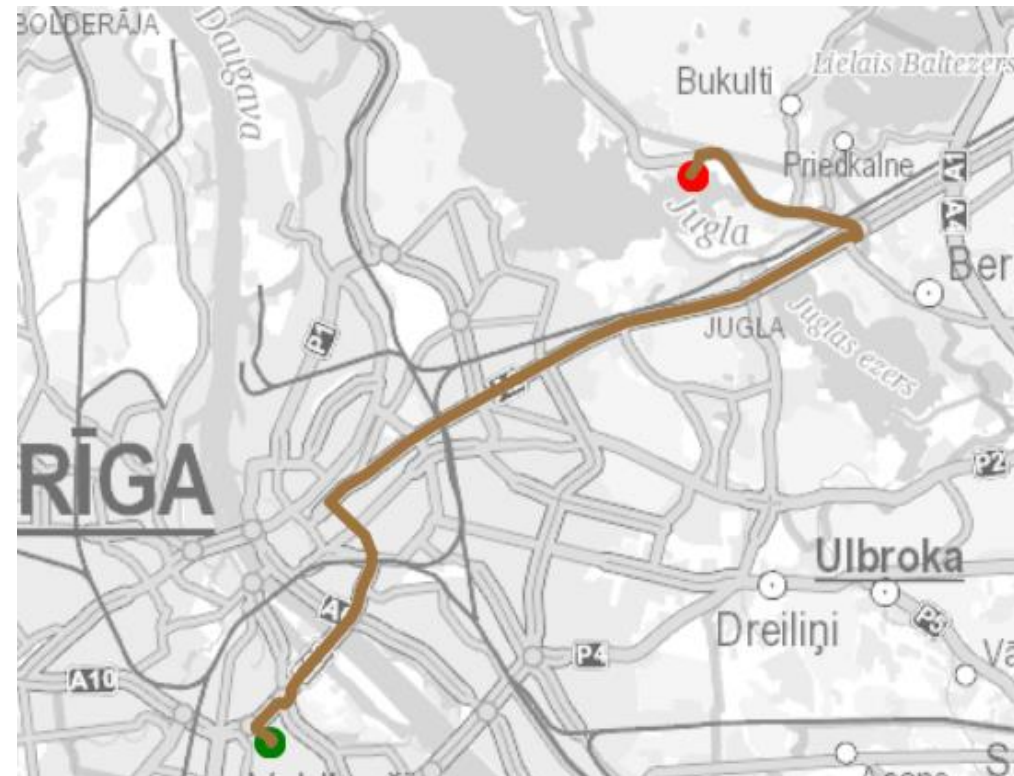

Satiksmes intensitātes ietekme uz optimālā maršruta veidošanu

No rīta

Naktī

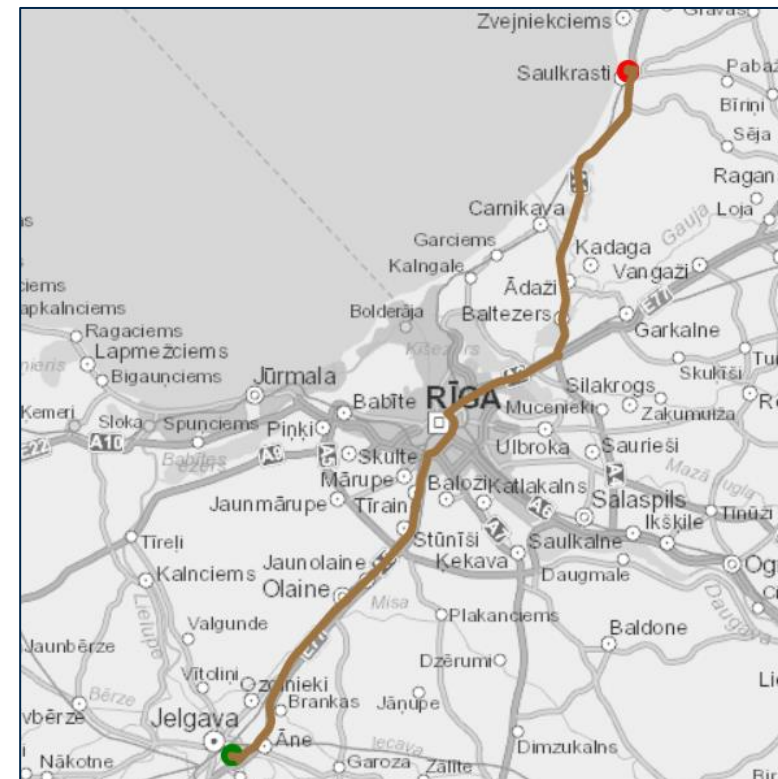

Satiksmes intensitātes ietekme uz optimālā maršruta veidošanu

No rīta

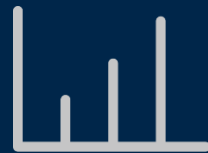
Naktī

IZAICINĀJUMI UN NĀKOTNE

NĀKOTNES PLĀNI

- **PROCESA/REZULTĀTA UZLABOŠANA**
- **PUBLISKI PIEEJAMS SERVISS**
- **PROGNOZĒŠANA/MAŠĪNMĀCĪŠANĀS**

PROBLĒMAS/**UZLABOJUMI**

Ne visiem ceļiem aprēķinās vidējie ātrumi:

- pārāk maz datu punkti
- ir datu punkti, bet pārāk lielas GPS nobīdes
- ir datu punkti, bet nesakrīt leņķi

Risinājums?

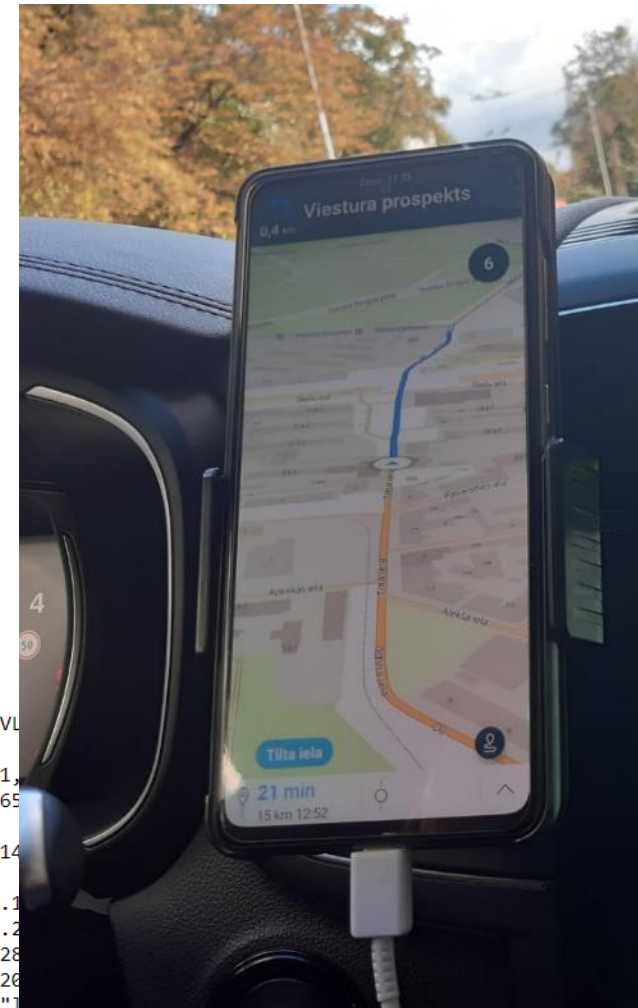
- Elastīgāka/gudrāka piesaiste
- Interpolācija
- Vienvirziena ielu nosacījums

PUBLISKS SERVISS

- Plānojam ieviest *BalticMaps* portālā un mobilajās lietotnēs kā noklusēto režīmu
- Navigācijas lietotne
- Publisks API


```
{ "code": "Ok", "routes": [ { "geometry": "g|tzIyfcrcBbFpBF|@BlAPf@HBp@F?FAx@G|BKpF@R?TNFEHfCDFANpD@ZBh@BnB@NFzD?NFA@JAvH?hBB`AA\\DXRVL...@fGEM", "legs": [ { "annotation": { "metadatasource_names": [ "lua profile" ] }, "nodes": [ 2066424, 2066418, 2066403, 2066396, 2066394, 2066383, 2066380, 2066378, 2066377, 2066285, 2066284, 2066251, 2066250, 2066249, 2066245, 2066241, 2066211, 2066207, 2066205, 2066204, 2066203, 2066202, 2066201, 2066200, 2066199, 2066198, 2066197, 2066196, 2066195, 2066194, 2066193, 2066192, 2066191, 2066190, 2066189, 2066188, 2066187, 2066186, 2066185, 2066184, 2066183, 2066182, 2066181, 2066180, 2066179, 2066178, 2066177, 2066176, 2066175, 2066174, 2066173, 2066172, 2066171, 2066170, 2066169, 2066168, 2066167, 2066166, 2066165, 2066164, 2066163, 2066162, 2066161, 2066160, 2066159, 2066158, 2066157, 2066156, 2066155, 2066154, 2066153, 2066152, 2066151, 2066150, 2066149, 2066148, 2066147, 2066146, 2066145, 2066144, 2066143, 2066142, 2066141, 2066140, 2066139, 2066138, 2066137, 2066136, 2066135, 2066134, 2066133, 2066132, 2066131, 2066130, 2066129, 2066128, 2066127, 2066126, 2066125, 2066124, 2066123, 2066122, 2066121, 2066120, 2066119, 2066118, 2066117, 2066116, 2066115, 2066114, 2066113, 2066112, 2066111, 2066110, 2066109, 2066108, 2066107, 2066106, 2066105, 2066104, 2066103, 2066102, 2066101, 2066100, 2066099, 2066098, 2066097, 2066096, 2066095, 2066094, 2066093, 2066092, 2066091, 2066090, 2066089, 2066088, 2066087, 2066086, 2066085, 2066084, 2066083, 2066082, 2066081, 2066080, 2066079, 2066078, 2066077, 2066076, 2066075, 2066074, 2066073, 2066072, 2066071, 2066070, 2066069, 2066068, 2066067, 2066066, 2066065, 2066064, 2066063, 2066062, 2066061, 2066060, 2066059, 2066058, 2066057, 2066056, 2066055, 2066054, 2066053, 2066052, 2066051, 2066050, 2066049, 2066048, 2066047, 2066046, 2066045, 2066044, 2066043, 2066042, 2066041, 2066040, 2066039, 2066038, 2066037, 2066036, 2066035, 2066034, 2066033, 2066032, 2066031, 2066030, 2066029, 2066028, 2066027, 2066026, 2066025, 2066024, 2066023, 2066022, 2066021, 2066020, 2066019, 2066018, 2066017, 2066016, 2066015, 2066014, 2066013, 2066012, 2066011, 2066010, 2066009, 2066008, 2066007, 2066006, 2066005, 2066004, 2066003, 2066002, 2066001, 2066000 ], "speed": [ 13.7, 13.8, 13.8, 14.1, 14.1, 13.9, 13.3, 12.1, 13.6, 13.7, 13.9, 15.4, 13.3, 13.9, 13.9, 13.8, 14, 14.3, 14.4, 13.6, 12.4, 13.9, 16.2, 13.8, 13.4, 13.9, 14.1, 13.5, 5.6, 5.6, 5.4 ], "weight": [ 3.6, 4.1, 2.2, 2.8, 1.4, 1.1, 0.2, 0.2, 1.2, 2.6, 5.1, 0.4, 0.5, 4.2, 2.9, 1.5, 3.8, 0.6, 0.9, 2.3, 0.3, 3.9, 0.3, 2.7, 0.5, 11.9, 4, 2.5, 1.2, 1.1, 1, 0.7, 2.1, 4.1, 4.6, 2.5, 3.1, 1.6, 1.1, 0.2, 0.2, 1.3, 2.8, 5.3, 0.4, 0.5, 4.4, 3, 1.6, 3.9, 0.6, 0.9, 2.5, 0.4, 4.1, 0.3, 2.9, 0.5, 12.5, 4.2, 2.6, 1.2, 1.1, 1, 0.7, 2.2, 55.991795, 63.44537, 34.501474, 43.720211, 22.450929, 15.322068, 2.668418, 2.425557, 17.620428, 38.460691, 73.67582, 6.16504, 6.670265, 61.28851146, 40.046059, 6.701072, 173.513028, 58.962415, 36.709688, 16.782847, 15.679672, 14.005983, 10.083579, 30.037224, 54.514382, 18.918194, 20.905292, 15.26399, 24.183504, 20.567025, 222.866688, 5.399539 ], "steps": [ { "intersections": [ { "out": 0, "entry": [ true ], "bearings": [ 182 ], "location": [ 24.10617, 56.96418 ], "bearings": [ 182, 270 ], "entry": [ false, true, true ], "in": 0 }, { "driving_side": "right", "geometry": "g|tzIyfcrcBbFpBF|@BlAPf@H", "mode": "driving", "duration": 16.7, "maneuver": { "bearing_after": 182, "location": [ 24.106207, 56.964683 ], "bearing_before": 0, "type": "depart", "ref": "P1", "weight": 14.9, "distance": 220.1, "name": "Pulkve\u017ea Brie\u017ea iela"}, { "intersections": [ { "out": 4, "location": [ 24.10597, 56.96271 ], "bearings": [ 182, 270 ], "entry": [ false, true, true, true ], "in": 0 }, { "out": 2, "location": [ 24.10472, 56.96273 ], "bearings": [ 90, 180, 270 ], "entry": [ false, false, true ], "in": 0 }, { "out": 3, "location": [ 24.10351, 56.96279 ], "bearings": [ 0, 90, 180, 270 ], "entry": [ true, false, false, true ], "in": 1 }, { "out": 2, "location": [ 24.1033, 56.96278 ], "bearings": [ 90, 225, 255 ], "entry": [ false, false, true ], "in": 0 }, { "out": 2, "location": [ 24.10023, 56.96253 ], "bearings": [ 75, 180, 255 ], "entry": [ false, true, true ], "in": 0 }, { "driving_side": "right", "geometry": "otzIiecrCBp@F?FAx@G|BKpF@R?TNFEHfCDFANpD@ZBh@BnB@NFzD?NFA@JAvH?hBB`AA\\DXRVLpBt@A`BC`@Ab@B\\HvAz@bAj@NJ", "mode": "driving", "duration": 38.5, "maneuver": { "bearing_after": 260, "type": "turn", "modifier": "right", "bearing_before": 187, "location": [ 24.10597, 56.96271 ], "weight": 37, "distance": 465.2, "name": "Hanzas iela"}, { "intersections": [ { "out": 2, "location": [ 24.09836, 56.96244 ], "bearings": [ 0, 90, 180 ], "entry": [ true, false, true ], "in": 1 }, { "out": 2, "location": [ 24.09836, 56.96202 ], "bearings": [ 0, 90, 180 ], "entry": [ false, false, true ], "in": 0 }, { "out": 2, "location": [ 24.09836, 56.96046 ], "bearings": [ 0, 90, 180 ], "entry": [ false, true, true ], "in": 0 }, { "out": 1, "location": [ 24.09834, 56.95993 ], "bearings": [ 0, 180, 270 ], "entry": [ false, true, true ], "in": 0 }, { "out": 2, "location": [ 24.09822, 56.95932 ], "bearings": [ 30, 105, 195 ], "entry": [ false, false, true ], "in": 0 }, { "out": 1, "location": [ 24.0978, 56.95741 ], "bearings": [ 15, 195, 330 ], "entry": [ false, true, true ], "in": 0 }, { "driving_side": "right", "geometry": "gntzIiuarCfA@JAvH?hBB`AA\\DXRVLpBt@A`BC`@Ab@B\\HvAz@bAj@NJ", "mode": "driving", "duration": 45.4, "maneuver": { "bearing_after": 180, "type": "end of road", "modifier": "left", "bearing_before": 267, "location": [ 24.09836, 56.96244 ], "weight": 43.5, "distance": 614.9, "name": "Eksporta iela"}, { "intersections": [ { "out": 2, "location": [ 24.09752, 56.95699 ], "bearings": [ 15, 195, 285 ], "entry": [ false, true, true ], "in": 0 }, { "out": 1, "location": [ 24.0967, 56.9572 ], "bearings": [ 135, 315, 345 ], "entry": [ false, true, true ], "in": 0 }, { "driving_side": "right", "geometry": "elszIoparCG`AADALCLGXQd@_@t@_@_@uJfGEM", "mode": "driving", "duration": 57.2, "maneuver": { "bearing_after": 281, "type": "turn", "modifier": "right", "bearing_before": 201, "location": [ 24.09752, 56.95699 ], "weight": 54.3, "distance": 329.2, "name": "Eksporta iela"}, { "intersections": [ { "in": 0, "entry": [ true ], "bearings": [ 180, 270 ], "entry": [ false, true, true ], "in": 0 } ] } ] } ] }
```

PROGNOZĒŠANA

- Patlaban balstās tikai uz nedēļas dienu un diennakts laiku
- Iespējams, izstrādāt mašīnmācīšanās modeli, kas balstās uz:
  - diennakts laiku
  - nedēļas dienu
  - gadalaiku
  - laikapstākļiem
  - svētku un pirmssvētku dienām u.c.

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Saziņai:

Dāvis Valters Immurs davis.immurs@kartes.lv

SIA «Jāņa sēta»

Krasta iela 105a, Rīga, Latvija, LV-1019

+371 67317540. kartes@kartes.lv

www.kartes.lv